

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/15/2020
Identifikačné číslo spisu:	2119011042
Dátum vydania rozhodnutia:	22.07.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:2119011042.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. na neverejnom zasadnutí konanom 22. júla 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného G. T. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, prejednal dovolanie podané ministrom Spravodlivosti Slovenskej republiky proti trestnému rozkazu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/24/2019 z 30. apríla 2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie ministra Spravodlivosti Slovenskej republiky o d m i e t a.

Odôvodnenie

Samosúdca Okresného súdu Trnava vydal 30. apríla 2019 trestný rozkaz pod sp. zn. 1T/24/2019, ktorým uznal obvineného G. T. za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona pre skutok, že:

- dňa 20. júla 2018 o 16.00 hod. viedol osobné motorové vozidlo značky N. U., EČ: R., po ceste 111/1315 v smere od obce R. smerom na mesto D., pričom v úseku 0,8 km prešiel do protismeru a s ľavou stranou vozidla sa zrazil s protiidúcim motocyklom značky D. H., EČ: D., v dôsledku čoho vodič motocykla A. M. utrpel ťažké devastačné zranenie ľavej dolnej končatiny, a to otvorenú zlomeninu ľavého predkolenia so stratovým poranením kože, pomliaždením svalov, šliach, nervov a ciev a komunikáciou kĺbu s vonkajším prostredím s poruchou kožného krytu a jeho znečistením, zlomeninu dolnej časti stehennej kosti na vonkajšej časti kĺbovej plochy kolena, otvorenú zlomeninu jabĺčka s poranením väzivového aparátu, ktoré mali za následok rozvoj krvácavého šoku, pričom tieto zranenia neboli rekonštruovateľné a vyžiadali si amputáciu ľavej dolnej končatiny poškodeného A. M. v jeho stehne vľavo s doživotným obmedzením obvyklého spôsobu života, čím porušil povinnosti vodiča ustanovené v § 9 ods. 1 a § 15 ods. 5 písm. a), písm. c) Zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov.

Za spáchanie tohto prečinu mu bol uložený podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38

ods. 2 Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, pričom podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody bol obvinenému podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona určená skúšobná doba vo výmere 3 roky.

Samosudca zároveň postupom podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na 4 roky a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodeným stranám škodu špecifikovanú vo výroku o náhrade škody.

Poškodený A. M. bol so svojím nárokom na náhradu škody, postupom podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku, odkázaný na civilný proces.

Proti označenému trestnému rozkazu podal dovolanie minister Spravodlivosti Slovenskej republiky z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. i) a ods. 3 Trestného poriadku, pretože trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/24/2019 z 30. apríla 2019 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ust. § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 49 ods. 1 Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona, v prospech obvineného G. T..

Minister spravodlivosti v dovolaní namieta, že:

1/ Okresný súd mal obvinenému uložiť prísnejší trest (v sadzbe 2 roky a 4 mesiace až 5 rokov) potom, ako by zohľadnil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, s ohľadom na predchádzajúce odsúdenie obvineného G. T. trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. OT/123/2014 z 23. júna 2014.

K tomu uviedol:

„Okresný súd Trnava pri svojom rozhodnutí zo dňa 30.04.2019 poukazoval na znenie § 38 ods. 2 Trestného zákona, teda či v danej veci vzhliadol na prevyšujúci pomer poľahčujúcich okolností, alebo ich rovnovážny pomer. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti však malo byť v prípade obvineného prihliadnuté len na jednu z priťažujúcich okolností a to, že páchatel bol už za trestný čin odsúdený. Vo vzťahu k uvedenému možno zároveň dodať, že Trestný zákon v ustanovení § 37 písm. m) poskytuje možnosť súdu na predchádzajúce odsúdenie páchatela neprihliadať, avšak podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia, pričom v danom prípade ide o odsúdenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia, konkrétne pre nedodržanie uloženého trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu. Je teda zrejmé, že podľa povahy tohto odsúdenia a povahy predmetnej trestnej veci, nie je dôvodné na toto odsúdenie neprihliadať. Zároveň nemožno ponechať bez povšimnutia ani okolnosti opakovaného páchania priestupkov na úseku cestnej premávky zo strany obvineného G. T., ktorý bol v minulosti až 13 krát sankcionovaný za tento druh priestupkov a to blokovými pokutami. V nemalej miere možno poukázať aj na rozhodnutie o priestupku zo dňa 18.10.2013, kedy bol sankcionovaný za vedenie vozidla pod vplyvom omamnej a psychotropnej látky. Všetky tieto okolnosti nasvedčujú tomu, že v predmetnom prípade mal súd jednoznačne prihliadať na priťažujúcu okolnosť vyjadrenú v § 37 písm. m) Trestného zákona. V trestnej veci tak, ako bolo vyššie uvedené, bolo možné uložiť trest odňatia slobody vo výmere od jedného do piatich rokov. V prípade prevažujúceho pomeru priťažujúcich okolností v zmysle § 38 ods. 4 Trestného zákona, ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. V danom prípade by preto okresný súd ukladal trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a 4 mesiace do 5 rokov. Z uvedeného je preto zrejmé, že uložený trest vo výmere 2 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 rokov, nemožno považovať za trest uložený v súlade s ustanoveniami Trestného zákona aj s ohľadom na použité ustanovenie § 49 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého je možné podmienene odložiť výkon trestu neprevyšujúci dva roky. Z vyššie popísaných dôvodov je preto namieste konštatovať, že postupom Okresného súdu Trnava bol porušený zákon v ustanovení § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 49 ods. 1 Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona v prospech obvineného G. T. a je teda naplnený dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i), písm. h) a ods. 3 Trestného poriadku“.

2/ Ďalej minister spravodlivosti namieta, že obvinený porušil aj ďalšiu povinnosť vodiča podľa § 3 ods. 2 písm. b) Zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, pričom dovolateľ uvedené len skonštatoval, bez náležitého komentára a prípadného vysvetlenia, akých dôsledkov sa týmto konštatovaním domáha.

3/ Dovolateľ vysvetlil, že obvinený svojím konaním naplnil aj znaky skutkovej podstaty trestného činu neposkytnutia pomoci podľa § 178 Trestného zákona.

K tomu uviedol:

„V neposlednom rade považujeme za potrebné taktiež poukázať na vykonané dokazovanie v súvislosti s konaním obvineného G. T. po spáchaní predmetného skutku. Z výpovede poškodeného A. M., ako aj svedka Z. K. vyplýva, že obvinený po spáchaní nehody vystupoval voči poškodenému arogantne až vulgárne a odmietol poskytnúť poškodenému potrebnú pomoc. Poškodený A. M. uviedol, že počas pádu si všimol, že vozidlo s ktorým sa zrazil nezastavovalo a pokračovalo v jazde ďalej, ako by sa nič nestalo. Vozidlo však dostalo defekt a preto nemohol vodič ďalej pokračovať v jazde, pričom podľa neho len vďaka tomu vodič neutiekol z miesta nehody. Vodič vozidla mu neposkytol prvú pomoc, tú mu poskytol až za ním jazdiaci vodič - svedok - K.. Vodič jazdiaci na N. U. - obvinený G. T. po ňom akurát kričal a vulgárne mu nadával, že mu zničil jeho vozidlo. Pán K. poskytoval prvú pomoc až do príchodu RZP. Svedok Z. K. uviedol, že keď obvinený prišiel po nehode až k ich úrovni, začal kričať na A. M., že mu zničil jeho vozidlo, na čo mu A. odpovedal, že on mu odtrhol nohu. Z. K. následne kázal vodičovi vozidla, aby zavolať na tiesňovú linku, na čo on odpovedal, že on to má v piči, že on má teraz iné problémy. V tomto smere možno poukázať na ustanovenie § 178 Trestného zákona, podľa ktorého vodič, ktorý po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, neposkytne osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky. Tento trestný čin je dokonaný už tým, že vodič dopravného prostriedku neposkytne po dopravnej nehode, na ktorej mal účasť, potrebnú pomoc osobe, ktorá pri nehode utrpela ujmu na zdraví, pokiaľ tak môže urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného. Nie je pritom rozhodujúce, aké dôsledky malo nesplnenie tejto povinnosti pre postihnutého. Aj keď z vykonaných dôkazov v rámci prípravného konania je zistené, že G. T. po nehode volal na tiesňovú linku, otázne v danom smere je jeho konanie voči poškodenému bezprostredne po skutku, kedy podľa výpovede nielen poškodeného, ale aj svedka K., napriek jasnému spôsobeniu nehody ním, obvinený vystupoval voči poškodenému arogantne a odmietal sa podieľať na poskytnutí pomoci zranenému. Potrebnú pomoc, ako vyplýva z vykonaného dokazovania, poskytol poškodenému práve okoloidúci vodič motorového vozidla - svedok K., ktorý nebol účastníkom dopravnej nehody, no napriek tomu neváhal okamžite pomôcť poškodenému. Ako je z výpovede tohto svedka a poškodeného zrejmé, obvinený po nehode zaujal odmietavý postoj k poskytnutiu potrebnej pomoci vážne zranenej osobe - poškodenému, pričom tieto zranenia mu vznikli pri dopravnej nehode, ktorú zapríčinil práve G. T. (tak, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania a zároveň aj zo samotného rozhodnutia okresného súdu). Navyše podľa výpovede uvedených osôb, G. T. ihneď po nehode, napriek devastačným zraneniam poškodeného, arogantným a vulgárnym spôsobom začal obviňovať samotného poškodeného z poškodeného motorového vozidla namiesto toho, aby splnil svoju zákonnú povinnosť a poskytol poškodenému pomoc. Za daných okolností je preto namieste konštatovať, že z vykonaného dokazovania je možné vyvodiť taktiež naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu neposkytnutia pomoci podľa § 178 Trestného zákona, nakoľko úmyselne neposkytol pomoc osobe, ktorá utrpela pri dopravnej nehode ťažkú ujmu na zdraví aj napriek tomu, že tak mohol spraviť bez ohrozenia svojho života a zdravia.

Minister spravodlivosti navrhol:

„ 1) Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/21/2019 zo dňa 30.04.2019, bol porušený zákon v ustanoveniach § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 4 Trestného zákona, § 49 ods. 1 Trestného zákona a § 50 ods. 1 Trestného zákona v prospech obvineného G. T..

2) Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý trestný rozkaz Okresného súdu Trnava, sp. zn. 1T/21/2019 zo dňa 30.04.2019 zrušil a zrušil aj ďalšie rozhodnutia na neho obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

3) Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Trnava prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol“.

K podanému dovolaniu sa vyjadril obvinený G. T., prostredníctvom svojej obhajkyne nasledovne:

„Minister spravodlivosti podaným dovolaním napáda trestný rozkaz, sp. zn. 1T/24/2019 zo dňa 30.4.2019 vydaný Okresným súdom Trnava v tom, že „pri výroku o treste súd, podľa obsahu rozhodnutia, poukázal na § 38 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého pri určovaní druhu trestu, jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností. Z obsahu súdnej časti predmetného spisu ani zo samotného rozhodnutia však nie je zrejmé, či súd pri svojom rozhodovaní prihliadal na konkrétne poľahčujúce, resp. priťažujúce okolnosti.“ Uvedené vyjadrenie vôbec nekorešponduje so zákonnými náležitosťami trestného rozkazu, ktorý vzhľadom na to, že sa jedná o skrátenú verziu rozhodnutia, je alternatívnym spôsobom riešenia trestnej veci. Predstavuje odklon od prejednávania veci na hlavnom pojednávaní menej formálnym alternatívnym procesným postupom, na rozdiel od náročného súdneho konania. Trestný rozkaz je odsudzujúcim rozsudkom a vo výlučnej kompetencii samosudcu, ktorý takto môže bez prejednávania veci na hlavnom pojednávaní rozhodnúť o skutku uvedenom v obžalobe. § 354 Trestného poriadku jasne stanovuje čo je obsahom trestného rozkazu. Žiadne ustanovenie, ktoré by vyžadovalo zdôvodnenie, tento paragraf neobsahuje a tak ho nemožno vytýkať ani konajúcemu súdu. Minister ďalej v podanom dovolaní poukazuje na predchádzajúce odsúdenia obvineného z rokov 2007 a 2014 s tým, že druhé odsúdenie v konaní pod sp. zn. OT/124/2014 zahľadené podľa záznamu nebolo a poukazuje na ustanovenie § 37 písm. m) Trestného zákona, podľa ktorého je priťažujúcou okolnosťou, že páchatel bol už za trestný čin odsúdený a napáda súd, že neprihliadal na uvedenú okolnosť, aj keď podľa neho nebola splnená podmienka uvedená v § 37 písm. m) za bodkočiarkou Trestného zákona, že súd môže podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť neprihliadať, nakoľko podľa ministra je uvedené odsúdenie rovnakého druhu. V tomto prípade len chceme poukázať na to, že od uplynutia doby podmieneného odsúdenia v trestnej veci vedenej v konaní pod sp. zn. OT/123/2014 prešiel viac ako rok a napriek tomu, že nebolo súdom v zmysle § 50 ods. 4 Trestného zákona vyslovené, že sa odsúdený osvedčil, platí ustanovenie § 50 ods. 5 Trestného zákona, podľa ktorého ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinnu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil, čo s poukazom na § 50 ods. 7 Trestného zákona znamená, že sa na neho hľadá, akoby nebol odsúdený. Teda námietky ministra v podanom dovolaní sú v tomto smere irelevantné a z uvedeného dôvodu nie je splnený žiaden z dovolacích dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. i), písm. h) a ods. 3 Trestného poriadku tak, ako to je uvedené v podanom dovolaní. Rovnako pokladáme za irelevantné aj poukazovanie na spáchané priestupky obvineného, nakoľko tieto boli riadne právoplatne sankciované a sankcie vykonané a tak už nie je možné ich znova prejednávať. Správanie obvineného však bolo zohľadnené v súdom uloženom treste zákazu činnosti, ktorý je dostatočný. Ďalej v podanom dovolaní minister poukazuje na vykonané dokazovanie v súvislosti s konaním obvineného G. T. po spáchaní predmetného skutku a to, že neposkytol potrebnú pomoc a tak sa dopustil konania v rozpore s § 187 Trestného zákona. Pri zdôvodňovaní sa minister odvoláva na výpoveď jediného svedka a odvoláva sa na nepodložené informácie. Už v priebehu prípravného konania bol pokus zo strany svedka, ako aj samotného poškodeného, uvádzať skutočnosti, ktoré nezodpovedali skutočnosti, avšak po vytknutí týchto pochybností zo strany obvineného, bolo OČTK vykonané dokazovanie (zabezpečenie zvukového záznamu z linky 112), ktoré vyvrátili tvrdenia svedka a poškodeného. Okrem toho, že obvinený zavolať lekársku pomoc, nemohol žiadnym spôsobom poskytovať pomoc, nakoľko toho sa už ujal svedok, ktorý bol pri poškodenom skôr, keďže išiel v smere jazdy poškodeného a obvinený než zastavil vozidlo a vrátil sa pešo späť k miestu, kde sa nachádzal poškodený (popritom privolával telefonicky lekársku pomoc), svedok vykonal neodkladnú predlekársku pomoc a tak už ďalšia osobná pomoc nebola v tomto smere potrebná; nie že ju obvinený neposkytol, resp. odmietol. Rovnako v zmysle judikatúry, je aj privolanie záchranej služby poskytnutím potrebnej pomoci. Na základe uvedených skutočností, a vyplýva to aj z dôkazov vykonaných orgánmi činnými v trestnom konaní, ktoré sa nachádzajú v na vec sa vzťahujúcom spisovom materiáli, mám za to, že trestný rozkaz sp. zn. 1T/24/2019 zo dňa 30. apríla 2019 vydaný Okresným súdom Trnava je v súlade so zákonom a nie sú splnené dôvody na dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i), písm. h) a ods. 3 Trestného poriadku.

Navrhujem preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

1) Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie odmietol, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike odvolanie. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky nie je dôvodné, pretože je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania a poznamenáva, že v zmysle § 385 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v ňom uvedené, z čoho vyplýva, že táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia (R 120/2012-I).

Z uvedeného je preto potrebné vyvodíť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že Najvyšší súd Slovenskej republiky je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

K bodu 1/ dovolania:

Najvyšší súd prezretím predloženého spisového materiálu a priložených spisov dospel k nasledovnému záveru.

Obvinený G. T. bol pred rozhodnutím samosudcu v predmetnej trestnej veci dva krát súdne trestaný a to:

- rozsudkom Okresného súdu v Trnave, sp. zn. 5T/157/2007 z 30. októbra 2007, pričom obvinený sa osvedčil 26. januára 2010 a hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený,
- trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 0T/123/2014 z 23. júna 2014, pričom bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiace, pričom výkon trestu bol obvinenému podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 1 rok (skúšobná doba plynula do 23. júna 2015) a zároveň bol uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 1 rok (t. j. do 23. júna 2015).

Podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a splnil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné, ak boli uložené, súd vysloví, že sa osvedčil; inak rozhodne, že sa trest odňatia slobody vykoná. Rovnako súd postupuje aj v prípade iných obmedzení alebo povinností podľa § 51 ods. 3 a , ak boli uložené. Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, súd rozhodne tak, aby výkony trestov odňatia slobody nasledovali plynule za sebou. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať

podmienečné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže:

- a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad a uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a smerujúce tomu, aby viedol riadny život,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1.

Podľa § 50 ods. 5 Trestného zákona, ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 4 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

Podľa § 50 ods. 7 Trestného zákona, ak sa vyslovilo, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, alebo ak sa má za to, že sa osvedčil, hľadá sa na neho, ako keby nebol odsúdený.

Podľa § 92 ods. 2 Trestného zákona, ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b) až l) , k zahladeniu dochádza ich vykonaním.

Podľa § 32 Trestného zákona za spáchané trestné činy môže súd uložiť páchateľovi, ktorý je fyzickou osobou, len:

- a) trest odňatia slobody,
- b) trest domáceho väzenia,
- c) trest povinnej práce,
- d) peňažný trest,
- e) trest prepadnutia majetku,
- f) trest prepadnutia vecí,
- g) trest zákazu činnosti,
- h) trest zákazu pobytu,
- i) trest zákazu účasti na verejných podujatiach,
- j) trest straty čestných titulov a vyznamenaní,
- k) trest straty vojenskej a inej hodnosti,
- l) trest vyhostenia.

Z uvedených ustanovení vyplýva, že vo vzťahu k trestu odňatia slobody uloženého obvinenému G. T. trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. OT/123/2014 z 23. júna 2014 nastala fikcia neodsúdenia 23. júna 2016 - § 50 ods. 5 Trestného zákona a vo vzťahu k trestu zákazu činnosti - ktorý bol vykonaný 23. júna 2015 dňom jeho vykonania - § 92 ods. 2 Trestného zákona.

Z uvedeného vyplýva, že od 23. júna 2016 sa na obvineného G. T. hľadá, ako na netrestaného, čo vylučuje možnosť akceptovať úvahy dovolateľa o prihladnutí na označené odsúdenie pri ukladaní trestu odňatia slobody v predmetnej veci. Preto samosudca rozhodol správne, keď menovanému uložil trest podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona [nezistiac priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona] v trestnej sadzbe neupravenej podľa § 38 ods. 4 Trestného zákona tak, ako sa toho dožaduje dovolateľ. Tým boli a sú vylúčené úvahy dovolateľa o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného zákona.

K bodu 2/ dovolania:

Najvyšší súd nezdieľa argument ministra spravodlivosti o neúplnosti skutku (zrejme to mal dovolateľ na mysli), keď v skutku nie je uvedené aj porušenie povinnosti vodiča podľa § 3 ods. 2 písm. b) Zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Konštrukcia skutku uvedená v obžalobe a v trestnom rozkaze umožňuje vysloviť právny záver o naplnení všetkých znakov skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2

písm. a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona - porušenie dôležitej povinnosti vyplývajúcej z páchatelovho zamestnania, postavenia alebo funkcie, alebo uloženej mu podľa zákona. Uvedenie porušenia povinnosti vodiča podľa § 9 ods. 1 a § 15 ods. 5 písm. a), písm. c) Zák. č. 8/2009 Z. z. v skutku, v dostatočnej miere postačuje na to, aby bol skutok presný, jasný, nezameniteľný a zrozumiteľný.

Tu si treba uvedomiť, že v ustanovení § 3 Zák. č. 8/2009 Z. z. sú uvedené všeobecné povinnosti účastníka cestnej premávky s tým, že tieto sú v ďalších ustanoveniach presne špecifikované tak, aby sa dotýkali toho ktorého účastníka cestnej premávky (povinnosti vodiča, povinnosti spolujazdca atď.). Pri akceptácii argumentu dovolateľa by bolo nutné do skutku uviesť aj ust. § 3 ods. 1 Zák. č. 8/2009 Z. z., podľa ktorého - účastník cestnej premávky je povinný dodržiavať pravidlá cestnej premávky ustanovené v tomto zákone; ust. § 4 ods. 1 písm. c) Zák. č. 8/2009 Z. z., podľa ktorého - vodič je povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke či ust. § 10 ods. 1 Zák. č. 8/2010 Z. z., podľa ktorého - mimo obce na ceste s dvoma alebo s viacerými jazdnými pruhmi vyznačenými na vozovke v jednom smere jazdy sa jazdí v pravom jazdnom pruhu. V ostatných jazdných pruhoch sa smie jazdiť, ak je to potrebné na obchádzanie, predchádzanie, otáčanie alebo na odbočovanie.

Najvyšší súd už vyššie uviedol, že skutok uvedený v trestnom rozkaze je presne vymedzený a preto ho považuje za spôsobilý na konštatovanie, že tam uvedené okolnosti a priebeh udalostí, napĺňajú všetky znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona.

Uvedenie prípadne ďalších povinností do skutku, s ohľadom na uvedené, by bolo podľa názoru najvyššieho súdu nadbytočné a preto v tejto časti nepovažuje argumenty dovolateľa za prijateľné.

K bodu 3/ dovolania:

Uznesením vyšetrovateľa OR PZ v Trnave, ČVS: ORP-20/1-VYS-TT-2019 SI z 31. januára 2019 bolo obvinenému G. T. vznesené obvinenie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona pre skutok, že:

- dňa 20.07.2018 o 16.00 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felícia, ev. č.: R. po ceste III/1315 v smere od obce R. smerom na mesto D., pričom neprispôbil jazdu svojim schopnostiam, stavu a povahe vozovky, následkom čoho v úseku 0.8 km prešiel do protismeru a s ľavou stranou uvedeného vozidla sa zrazil s protiúdcim motocyklom zn. Honda H ev. c.: D., v dôsledku čoho vodič uvedeného motocykla A. M. utrpel ťažké mnohopočetné viacúrovňové otvorené zlomeniny v oblasti stehna, predkolenia a nohy jeho ľavej dolnej končatiny s devastačným poranením kože, svalov, nervov, ciev, stratou kože a podkožia znečistených a kontaminovaných vonkajším prostredím so stavom výrazného krvácania z poranených kostí a vyživujúcich ciev, ktoré neboli rekonštruovateľné a ďalej rozvojom krvácavého šoku, čo si vyžiadalo amputáciu jeho ľavej dolnej končatiny v jeho stehne vľavo, s celkovou dobou liečenia 75 dní, obvinený svojím konaním porušil § 9 ods. 1 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Dňa 17. apríla 2019 podal prokurátor obžalobu na G. T. pre spáchanie prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona pre skutok, že:

- dňa 20. júla 2018 o 16.00 hod. viedol osobné motorové vozidlo značky N. U., evidenčného čísla R. po ceste III/1315 v smere od obce R. smerom na mesto D., pričom v úseku 0.8 km prešiel do protismeru a s ľavou stranou vozidla sa zrazil s protiúdcim motocyklom značky D. H., evidenčného čísla D., v dôsledku čoho vodič motocykla A. M. utrpel devastačné zranenie ľavej dolnej končatiny a to otvorenú zlomeninu ľavého predkolenia so stratovým poranením kože, pomliaždením svalov, šliach, nervov a ciev a komunikáciou kĺbu kolena s vonkajším prostredím s poruchou kožného krytu a jeho znečistením,

zlomeninu dolnej časti stehennej kosti na vonkajšej časti kĺbovej plochy kolena, otvorenú zlomeninu jabĺčka s poranením väzivového aparátu, ktoré mali za následok rozvoj krvácavého šoku, pričom tieto zranenia neboli rekonštruovateľné a vyžiadali si amputáciu ľavej dolnej končatiny poškodeného A. M. v jeho stehne vľavo, s doživotným obmedzením obvyklého spôsobu života, čím obvinený porušil povinnosti vodiča ustanovené v § 9 ods. 1 a § 15 ods. 5 písm. a), písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke.

Podľa § 278 ods. 1 Trestného poriadku súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

K tomu najvyšší súd poznamenáva: Skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, sa rozumie skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie. Skutok zahrnutý v tzv. „skutkovej vete“ musí vyjadrovať všetky skutkové okolnosti významné z hľadiska použitej právnej kvalifikácie. Zo skutočnosti, že súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, nemožno vyvodiť záver, že medzi obžalobným návrhom a skutkovým výrokom rozsudku musí byť vždy úplná zhoda. Súd musí skutok uvedený v obžalobe prejednať vždy v celom rozsahu, pričom má právo a povinnosť do rozhodnutia premietnuť výsledky hlavného pojednávania, ktoré prípadne údaje uvedené v obžalobe modifikujú, pokiaľ sa neporuší totožnosť skutku.

Totožnosť skutku znamená jeho zhodnosť, identitu, vyžaduje skúmanie, či sa trestné konanie týka tej istej udalosti vo vonkajšom svete toho istého skutkového deja, preto musí byť skutok, pre ktorý je obvinený trestne stíhaný, presne označený s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, pokiaľ ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným. To ale neznamená, že musí ísť od začiatku trestného stíhania až do jeho skončenia o naprostú zhodu popisu udalosti, o ktorej sa rozhoduje, t. j. že v uznesení o vznesení obvinenia, v obžalobe a v rozsudku sa musí skutkový dej úplne rovnako popisovať, pretože vykonávaním dôkazov v priebehu trestného stíhania, teda aktivitou orgánov činných v trestnom konaní i súdu, získané poznatky o skutočnosti sa môžu zmeniť. Niektoré údaje uvedené v uznesení o vznesení obvinenia môžu vo vzájomnom porovnávaní a v porovnávaní s rozsudkom odpadnúť, niektoré môžu pribudnúť a iné sa môžu upresniť.

Totožnosť skutku je zachovaná, keď je zachovaná jeho podstata. Podstata skutku spočíva v konaní páchatel'a a následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený a ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Z hľadiska tohto ustanovenia podstata skutku teda spočíva v účasti obžalovaného na určitej udalosti vo vonkajšom svete, ktorá je uvedená v obžalobnom návrhu a z ktorej vznikol následok uvedený v obžalobe. Pritom však ani účasť (aktivity) obvineného a ani následok, ktorý tým bol spôsobený, nemusia byť úplne zhodné, stačí, ak sú aspoň sčasti zachované v rozhodnutí súdu (na základe výsledkov vykonaného dokazovania) v porovnaní s obžalobou.

Podstata skutku preto nebude porušená, ak sa zmenia okolnosti týkajúce sa miesta, času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia. Z toho potom vyplýva, že:

- totožnosť skutku nenarušujú zmeny v jednotlivých okolnostiach, ktoré individualizujú skutok, okrem iného i čo do miesta a času spáchania, spôsobu vykonania a pohnútky činu ako aj formy zavinenia, keď inak totožnosť konania zostala zachovaná,
- pri nezhode medzi konaním uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia a obžalobou, resp. medzi obžalobou a tým, ktoré vyšlo najavo na hlavnom pojednávaní, môže udržiavať totožnosť skutku totožnosť spôsobeného následku,
- ak sa dotýkajú zmeny, ku ktorým došlo v dôsledku dokazovania na hlavnom pojednávaní, skutočností, ktoré vo svojom súhrne tvoria konanie, bude zachovaná totožnosť, ak konanie popísané v obžalobe a konanie po zmenách, ku ktorým došlo na hlavnom pojednávaní, bude aspoň čiastočne totožné, to isté platí, pokiaľ ide o následok, resp. o obsah následku,

- totožnosti skutku sa nedotkne pri zhode konania alebo následku, ak napríklad pristúpi okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby alebo okolnosť, ktorej právne zhodnotenie zakladá znak činu prísnejšie trestného.

Totožnosť skutku je zachovaná v prípade úplnej zhody konania a následku, zhody aspoň v konaní pri rozdielnom následku, zhody aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ako aj v prípade, ak konanie alebo následok, resp. oboje budú aspoň čiastočne zhodné v podstatných okolnostiach, najmä skutkových, odrážajúcich prípadné zmeny skutkového deja, ku ktorým došlo v rámci dokazovania v súdnom konaní. Keďže neexistuje všeobecne platná smernica vysvetľujúca, kedy je vo všeobecnosti zachovaná totožnosť skutku, je preto nevyhnutné skúmať túto otázku vždy individuálne podľa okolností konkrétneho prípadu.

S ohľadom na uvedené je nutné vysloviť, že totožnosť skutku bola od vznesenia obvinenia cez obžalobu až po odsudzujúci trestný rozkaz zachovaná, preto samosudca postupoval správne a v súlade so zákonom rešpektujúc nielen ust. § 278 ods. 1 Trestného poriadku, ale aj ust. § 2 ods. 15 Trestného poriadku.

Podľa § 2 ods. 15 Trestného poriadku trestné stíhanie pred súdom je možné len na základe návrhu alebo obžaloby podanej prokurátorom, ktorý v konaní pred súdom obžalobu zastupuje.

V označenom zákonom ustanovení je upravená tzv. obžalovacia zásada, ktorej podstata spočíva v tom, že súd môže konať a rozhodovať len vtedy, keď je prokurátorom podaná obžaloba, alebo návrh na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu. Z uvedeného je zrejmé, že Trestný poriadok upravuje akuzačný princíp, podľa ktorého sú procesné funkcie žalobcu, obhajcu a sudcu rozdelené medzi rôzne subjekty, na rozdiel od inkvizičného princípu, kde tieto procesné funkcie boli sústredené u jednej osoby. Z obžalovacej zásady vyplýva nasledovné:

- konanie pred súdom možno uskutočniť len na základe prokurátorom podanej obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu,

- prokurátor môže vziať späť obžalobu do začatia hlavného pojednávania a návrh na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu do začatia verejného zasadnutia, čím sa vec vracia do prípravného konania; ak prokurátor na hlavnom pojednávaní oznamuje, že ustúpi od obžaloby v celom rozsahu, alebo pre niektorý zo skutkov, súd obžalovaného oslobodí spod obžaloby v celom rozsahu, resp. pre daný skutok,

- účasť prokurátora je povinná na hlavnom pojednávaní, verejnom zasadnutí konanom o návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a trestu a verejnom zasadnutí konanom o odvolaní a mimoriadnom opravnom prostriedku,

- ak súd rozhodne o skutku, pre ktorý nebol obvinený stíhaný obžalobou, poruší zákon v ust. § 2 ods. 15 Trestného poriadku (R 18/1966),

- súd nemôže žiadnym spôsobom zasahovať do práva prokurátora ako verejného žalobcu napr. tým, že by nútil prokurátora, aby podal obžalobu pre ďalší skutok, alebo aj vo vzťahu k ďalším osobám (R 53/1990).

Z predloženého spisu je evidentné, že predmetom tohto trestného konania nebolo konanie o inom skutku - trestnom čine, napr. o trestnom čine neposkytnutia pomoci, na čo poukázal dovolateľ a preto nie je najvyššiemu súdu zrejmé, z akého dôvodu dovolateľ argumentoval v dovolaní (a k tomu ešte aj nesprávne) aj tým, že: „z vykonaného dokazovania je možné vyvodiť taktiež naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu neposkytnutia pomoci podľa § 178 Trestného zákona, nakoľko úmyselne neposkytol pomoc osobe, ktorá utrpela pri dopravnej nehode ťažkú ujmu na zdraví, aj napriek tomu, že tak mohol spraviť bez ohrozenia svojho života a zdravia".

Predmetom tohto trestného konania od jeho samého začiatku nebolo správanie sa obvineného G. T. po čine - po dopravnej nehode. Emocionálne pohoršenie poškodeného, dovolateľa a tiež najvyššieho súdu z absolútne neprijateľného vyjadrenia sa obvineného po dopravnej nehode (viď. č. l. 33, 47), nemôže prevládnúť nad rešpektovaním zákona, najmä § 2 ods. 15 Trestného zákona, § 278 ods. 1 Trestného poriadku, ale aj judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky - R 4/1969, R 37/1969, R 8/1984, R 9/1993, ktoré najvyšší súd len označil, bez potreby podrobne ich rozoberať, keďže konanie obvineného po dopravnej nehode nie je a nemôže byť, ani s ohľadom na podané dovolanie, predmetom tohto trestného konania.

So zreteľom na vyššie uvedené rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.